

INHOUDSTAFEL

1. Missie en kerntaken.....	2
1.1. Missie.....	2
1.2. Maatschappelijke kerntaken en vier bijhorende principes.....	4
2. Strategische en operationele doelstellingen.....	8
2.1. De doelgroep.....	8
2.2. Krijtlijnen.....	8
2.3. De werkdomeinen.....	9

1. Missie en kerntaken

Onderstaande missie sluit volledig aan bij de bepalingen en definities van het decreet op het maatschappelijk opbouwwerk (cfr. art.2 van het decreet) en dient dan ook vanuit dit kader gelezen te worden. Deze missie, met haar bijhorende kerntaken, verduidelijkt op welke wijze we dit decreet interpreteren en vormgeven.

1.1. Missie

1.1.1 *De missie*

Het opbouwwerk biedt deskundige en onafhankelijke ondersteuning aan bevolkingsgroepen in hun participatie aan de samenleving, in het bijzonder van maatschappelijk kwetsbare groepen.

Het opbouwwerk komt samen met hen op voor het verwerven van hun basisrechten én ontwikkelt samen met hen oplossingen voor collectieve problemen. Het mobiliseert daartoe alle betrokkenen.

Dat alles in het perspectief van een duurzame samenleving.

1.1.2 *Toelichting bij de missie*

'Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.' Mensen hebben recht op werk, sociale bescherming, behoorlijke huisvesting, een gezond leefmilieu, op culturele en maatschappelijke ontplooiing. Wie verstoken blijft van deze basisrechten, is maatschappelijk kwetsbaar. Voor hem of haar dreigt sociale uitsluiting.

Het opbouwwerk biedt deskundige en onafhankelijke ondersteuning aan groepen van mensen, opdat zij hun basisrechten kunnen uitoefenen. Opbouwwerkers hebben vooral oog voor mensen die kampen met maatschappelijke achterstelling en uitsluiting. Ze werken aan waarneembare oplossingen van gemeenschappelijke problemen, dit met uitdrukkelijke participatie van de mensen zelf. Wat de mensen zelf weten en kunnen is het vertrekpunt. Opbouwwerkers mobiliseren alle nuttige, sociale krachten. Het opbouwwerk draagt bij tot een leefbare en duurzame samenleving.

In de missie komen de volgende aspecten naar voor:

Maatschappelijke kwetsbaarheid

Alle bevolkingsgroepen die op die manier willen werken, kunnen een beroep doen op het opbouwwerk: bewoners van een wijk, een dorp of een streek; burgers van een gemeente of een stad; huurders van een sociale woning; mensen met een uitkering; enzovoorts.

Het opbouwwerk ondersteunt bij voorrang mensen van wie de basisrechten onder druk staan of met de voeten worden getreden. Hun maatschappelijke kwetsbaarheid is een hoofdbekommernis van het opbouwwerk.

Onafhankelijke ondersteuning

Centraal staan de mensen en hun gemeenschappelijke noden en problemen. Hoe zij ze ervaren en uitleggen. Opbouwwerkers leveren ondersteuning om mensen samen te brengen en zich in groep stap voor stap te organiseren. Doel is dat ze burgers hun stem laten horen en dat ze zelf antwoorden op hun noden en problemen geven. Kortom, opbouwwerk versterkt de zelfredzaamheid en de participatie van bevolkingsgroepen.

Opbouwwerkers dienen niet het belang van een overheid, een dienst of andere organisatie. Ze respecteren de verscheidenheid van meningen en overtuigingen, van de waarden en normen van mensen.

Gemeenschappelijke problemen

Het opbouwwerk focust op gemeenschappelijke, gedeelde problemen of behoeften. Ze kunnen ontstaan waar mensen wonen en samenleven. Ze kunnen dezelfde sociale oorsprong hebben en bijzondere groepen van maatschappelijk kwetsbare of kansarme mensen treffen. Het opbouwwerk is dus geen vorm van individuele hulpverlening.

Voorbeelden van gemeenschappelijke vragen of behoeften zijn er genoeg: een ontmoeting of speelruimte in een buurt; de veiligheid in een wijk; nieuwe buurtdiensten in een dorpskern; de betaalbare of aangepaste sociale huisvesting; het samenleven tussen autochtonen en allochtonen in een stadsdeel; de communicatie tussen een wijk en het gemeentebestuur over aangepaste voorzieningen; enzovoorts.

Waarneembare veranderingen

Het opbouwwerk sleutelt samen met de betrokken mensen en in groep aan oplossingen. Opbouwwerkers houden hun oren en ogen open. Eerst gaan ze samen met de mensen op zoek naar een verklaring, naar de oorzaken. Vervolgens proberen ze samen concrete en haalbare doelstellingen

te formuleren. Tegelijkertijd bepalen ze samen de eigen engagementen (welke vaardigheden hebben we, wat kunnen we zelf doen?) en de bijdrage die van anderen wordt verwacht. Als er dan initiatieven volgen, is actieve betrokkenheid van zoveel mogelijk mensen het motto.

De nadruk ligt op een verbetering van de kwaliteit van het leven en van het samenleven in een buurt, wijk of stadsdeel. De klemtoon kan ook worden gelegd op oplossingen die maximaal zijn afgestemd op de noden van kwetsbare groepen. Waarneembare veranderingen vormen de inzet.

Sociale mobilisatie

De opbouwwerkers zoeken ook de steun en medewerking van overheden, publieke en particuliere diensten, sociale organisaties en bewegingen, media en publieke opinie.

Die ruime, sociale mobilisatie moet een draagvlak scheppen voor het wegwerken van sociale ongelijkheid en het vergroten van de leefbaarheid. Het opbouwwerk is geen vorm van individuele hulpverlening. Het is meteen een opstap naar vormen van actieve participatie (overleg, inspraak,...) bij het optreden van een overheid, dienst of instantie. Mensen moeten iets te zeggen krijgen als beleids mensen beslissingen - voor hen, over hen - nemen. De uitkomst moet zijn dat die bestuurders meer, sneller en beter inspelen op de behoeften van de mensen.

Naar een duurzame samenleving

Opbouwwerkers willen de dualisering of de groeiende kloof tussen rijk en arm, werknemers en werkzoekenden, autochtonen en allochtonen, hoog- en laaggeschoolden tegengaan. De strijd gaat tegen sociale ongelijkheid en sociale uitsluiting. Dat veronderstelt ook respect voor anderen. Geslacht, afkomst, sociaal en culturele achtergrond, godsdienst of ideologische overtuiging mogen dat respect niet aantasten. Van daaruit wordt gewerkt aan een grotere verbondenheid tussen mensen.

1.2. Maatschappelijke kerntaken en vier bijhorende principes

1.2.1 Drie kerntaken

De missie kunnen we vertalen in de volgende drie kerntaken:

Doelgroepen ondersteunen

Het opbouwwerk neemt de problemen en behoeften van mensen ernstig. Opbouwwerkers ondersteunen hen rechtstreeks en in groep. Mensen krijgen meer inzicht in hun situatie en kunnen daadwerkelijk aan oplossingen werken. Ze leren hoe ze hun vaardigheden voor zichzelf en anderen kunnen benutten, hoe ze zich in groep kunnen organiseren, hoe ze actief betrokken kunnen zijn en blijven.

Het opbouwwerk heeft bijzondere aandacht voor mensen die kampen met armoede en sociale uitsluiting. Zij moeten een stem krijgen in het maatschappelijk debat, zodat het beleid hen niet (meer) over het hoofd kan zien. Opbouwwerkers proberen samen met hen af te dwingen dat ze gelijke kansen en een rechtmatig deel van de maatschappelijke diensten en goederen krijgen.

Ook andere sociale groepen worden aangesproken om daaraan mee te werken.

Vernieuwende oplossingen ontwikkelen

Opbouwwerkers kaarten samen met de ondersteunde groepen nieuwe sociale kwesties aan. Ze zetten samen de schouders onder aangepaste en vernieuwende antwoorden.

Daarbij worden ook andere partners ingeschakeld. Door hun kennis, inzichten en ervaringen doelgericht te benutten en te bundelen, werken ze mee aan oplossingen. Het opbouwwerk kan zodoende een gangmaker zijn van nieuwe vormen van samenwerking tussen groepen van mensen, diensten, organisaties en bewegingen.

Duurzame maatregelen bewerkstelligen

Concrete initiatieven en activiteiten van het opbouwwerk kunnen een voorbeeld zijn en inspiratie bieden aan andere doelgroepen. Maar het opbouwwerk dient zich ook aan als een onderhandelingspartner die probeert duurzame veranderingen te bewerkstelligen. Daarom streven de opbouwwerkers naar allianties met andere organisaties en instanties om die veranderingen op de politieke agenda te krijgen. Daarom dringt het opbouwwerk er bij het beleid op aan om de oplossingen om te zetten in aangepaste maatregelen.

1.2.2 Vier methodische principes in het werken met de doelgroep

Maatschappelijke problemen worden gedefinieerd, geherdefinieerd of herontdekt onder invloed van politieke en publieke aandacht en aan de hand van de afweging aan een referentiekader of 'welzijnsideologie'. Voor het opbouwwerk is het dus belangrijk **om concreet na te gaan welke 'welzijnsproblemen' door wie ten aanzien van welke bevolkingsgroepen op een bepaald moment gedefinieerd worden**¹. In de definiëring en maatschappelijke erkenning van sociale problemen, heeft het opbouwwerk, **samen met de doelgroep zelf**, een centrale rol.

Daarom is het voor het opbouwwerk noodzakelijk om **actief na te denken over en bezig te zijn met het ontwikkelen van heel concrete en bovendien diverse participatiemethodieken**. Methodieken moeten op dusdanige wijze geconcipeerd worden zodat eenieder er zich in herkent.

---

2 J. VRANKEN, 'Welzijn : voorwerp van maatschappelijke tegenstellingen en historische dynamiek', in: H. BAERT (red.), 'De welzijnszorg in de Vlaamse Gemeenschap. Facetten en standpunten', Garant, Leuven / Apeldoorn, 1992, pp. 99-116.

Hierbij moet de vraag worden gesteld op welke wijze aangesloten kan worden bij bestaande participatiekanalen die mensen hanteren en die niet altijd als dusdanig worden (h)erkend. Bij de uitwerking van concrete participatiemethodieken, gaan we er dus van uit dat **'non-participatie' voor het opbouwwerk geen werkbare definitie is**. Indien gedacht wordt in termen van 'non-participatie', wordt immers uitgegaan van een bepaalde 'norm' waaraan vormen van participatie moeten voldoen willen ze als participatie erkend worden. Om diverse participatievormen te kunnen (h)erkennen, moeten we deze bestaande (impliciete of expliciete) 'participatienormen' laten vallen en opnieuw samen met de doelgroep invulling geven. Elke groep, elke mens, heeft zijn eigen strategie om aan de samenleving (aan onderwijs, arbeidsmarkt, rechtsbijstand, huisvesting, gezondheidszorg, ...) te participeren en dit zowel op formele als op informele, maatschappelijk erkende als maatschappelijk niet erkende wijze. Kennis van de participatiestrategieën die mensen zelf hanteren en van de betekenissen die zij geven aan hun omgeving, aan arbeid, aan sociale netwerken en ruimere maatschappelijke verbanden, is dus onmisbaar om fundamenteel emancipatorisch actief te zijn. **De participatie die het opbouwwerk voor ogen heeft, gaat dus ook verder dan de participatie in specifieke opbouwwerkprojecten. Ruimere maatschappelijke participatie** is van bij het begin voorwerp van reflectie, samen met de betrokkenen zelf en houdt in dat aan de betrokkenen een perspectief gegeven wordt voor een concrete verbetering van hun maatschappelijke positie. Participatie heeft zowel te maken met inbreng in de agendabepaling van politieke prioriteiten als participatie aan de uitvoering en kwaliteit van de dienstverlening.

Structureel werken betekent dat niet enkel gezocht wordt naar strategieën waardoor mensen kunnen betrokken worden in de definiëring van sociale problemen en (terug) aansluiting kunnen vinden met de samenleving, maar ook dat **het probleem op de maatschappelijke en politieke agenda wordt geplaatst**. Dit moet leiden tot de uitwerking van maatregelen die structureel de positie van mensen op sociaal-cultureel en economisch gebied verbeteren. Concreet gaat het er om zowel de samenleving te mobiliseren, als het maatschappelijk middenveld en het beleid attent te maken op processen van uitsluiting en dualisering. Het opbouwwerk is immers een kanaal om de betekenissen die mensen toekennen aan hun concrete omgeving en aan concrete problemen die zij ervaren beleidsmatig te vertalen.

Vier methodische principes staan hierbij centraal en dienen in de praktijk aantoonbaar aanwezig te zijn:

- Dit moet gebeuren aan de hand van het gezamenlijk maken van analyses waarbij **het achterhalen van diverse historische en actuele betekenissen die mensen aan een probleem of aan de oplossing ervan toekennen**, prioriteit moet zijn. Een probleem moet dus niet door iedereen op dezelfde manier omschreven en benaderd worden opdat het maken van een gezamenlijke analyse mogelijk zou zijn. Dit uitgangspunt noemen wij 'samen geschiedenis schrijven'.
- Hiertoe is het noodzakelijk nieuwe participatiemethodieken te ontwikkelen, bestaande participatiemethodieken te diversifiëren en te leren gebruik maken van participatiekanalen die mensen hanteren, maar die niet als dusdanig worden (h)erkend. Participatie is dus niet enkel een middel om bestaande projecten te doen slagen, maar is uitgangspunt en doel. Dit uitgangspunt noemen wij 'samen het recht op spreken realiseren'.

- Het opbouwwerk heeft als taak maatschappelijke problemen op de publieke agenda te plaatsen. Bij het bevorderen van participatie gaat het ook om het beïnvloeden van de samenleving en grote maatschappelijke verbanden om meer participatie mogelijk te maken. Hierbij gaat het om het doorbreken van structuren die afhankelijkheid veroorzaken. Dit uitgangspunt noemen wij het 'samen actualiteit maken'.
- Bovenstaande drie aspecten maken het mogelijk dat de voorwaarden gecreëerd worden opdat de betrokken groepen ook daadwerkelijk vanuit hun beleving, analyse en participatie mee aan de realisatie van oplossingsvoorstellen kunnen werken. Dit vierde uitgangspunt noemen wij 'samen aan oplossingen werken'.

2. Strategische en operationele doelstellingen

2.1. De doelgroep

Riso Gent wil **uitgeslotenen en met uitsluiting bedreigde groepen organiseren en een stem laten verwerven in het beleid** dat -meestal- voor hen gevoerd wordt. Er wordt van uitgegaan dat eenieder het initiatiefrecht heeft om zijn / haar visie te formuleren t.a.v. voor hem / haar relevante thema's en dat hierbij zijn / haar manier van participeren wordt (h)erkend. Participatie begint met het erkennen van (alle) mensen in hun competenties en samen leren die competenties te "laten geboren worden" en "om te gaan met verschillen".

De uitsluitingsdiscussie van vandaag concentreert zich meer en meer op het 'niet hebben van werk' (= langdurig werklozen), 'het niet hebben van vaardigheden' (= laaggeschoolden) en 'de permanente confrontatie met diverse vormen van ongelijkheden' (= mannen / vrouwen, autochtoon / allochtoon, onderwijs, vluchtelingen, daklozen, ...). **Deze mensen zullen door het opbouwwerk bij prioriteit ondersteund worden.**

Naast de doelgroep voor de opzet van concrete projecten, wordt ook aandacht besteed aan de verbinding met de ruimere wijk, stad of samenleving, en dus ook met andere bevolkingsgroepen. "Participatie betekent dat afgestapt wordt van een "wij" - "zij" - verhouding om na te denken over wat "zij" en "wij" wederzijds verbinden ²".

Met andere woorden, **armoedebestrijding / de strijd tegen de sociale uitsluiting en participatie blijven als sleutelbegrip voorop staan.**

2.2. Krijtlijnen

Vooraf willen we in dit kader nog een aantal belangrijke krijtlijnen meegeven:

- Daar waar we in de toelichting bij elk werkdomein starten met een breed perspectief wordt dit perspectief vanuit de techniek van strategische en operationele doelstellingen en bijhorende indicatoren verengd tot "haalbare en meetbare oplossingen". Voor Riso Gent vzw is én blijft het fundamenteel belangrijk om vanuit deze "verenging" opnieuw de discussie maatschappelijk aan te kaarten. Jaarlijks wil Riso Gent vzw een viertal activiteiten opzetten om dit extra in de verf te zetten.
- Met het benoemen van diverse werkdomeinen creëert Riso Gent vzw bewust diverse invalshoeken om met de doelgroep aan de slag te gaan. Vanuit de kennis dat armoede multi-aspectueel is, vergroot je op die wijze de mogelijkheid van armen om betrokken te worden op onze werking. Belangrijk evenwel is dat de diverse projecten en activiteiten niet opgesloten worden binnen één welbepaald werkdomein. Deze projecten en activiteiten dragen steeds bij tot meerdere werkdomeinen.

---

² M. BOUVERNE - DE BIE, ' Participeren in een complexe sociale wereld', bijdrage voor het Handboek Samenlevingsopbouw in Vlaanderen, Brugge, die Keure, 1999.

- De werking opgezet met eigen middelen moet steeds voldoende middelen genereren om vanuit de eigen visie en analyse eigen accenten te kunnen leggen. De zoektocht naar co-financiering van lopende projecten is dan ook cruciaal. De financiële onderbouw van de projecten zou een weerspiegeling moeten zijn van de inhoudelijke accenten welke binnen de projecten gelegd worden.
- Op territoriaal vlak blijven de 19de-eeuwse gordel en sociale woontorens (Nieuw-Gent, Ieikaai, Rabot, ...) het werkingsgebied bij uitstek. Binnen de 19de-eeuwse gordel zijn volgende wijken voor Riso Gent vzw prioritair: Brugse Poort, Rabot, Blaisantvest, Muide-Meulestede, Sluizeken-Tolhuis-Ham-Voormuide, Dampoort en Ledeberg. De participatie van armen aan het (armoede)beleid is niet gebiedsgebonden. Het is geen ambitie om per definitie steeds in elk territorium met een werking aanwezig te zijn. De aard en de inzet per territorium verschilt.
- Op methodisch vlak gaan we meer nadruk leggen op het "leren leren" door de groepen zélf veel sterker (proberen) te maken. Het opbouwwerk zal zich methodisch ook meer beschikbaar stellen van samenwerkingspartners om samen met "hun" doelgroepen projecten uit te werken.
- Projecten zullen worden ondersteund vanuit een projectteam (3-tal werkers), al dan niet gerealiseerd vanuit de inbreng van samenwerkingspartners. De klemtoon ligt in hoofdzaak op experimentele / vernieuwende initiatieven en minder op veralgemening van goede praktijken. Het aantal projecten is op zich niet van vitaal belang, wel de kwaliteit ervan.
- De lokale overheid is een belangrijke actor in het algemeen en in het bijzonder m.b.t. alles wat met lokaal sociaal beleid te maken heeft. Vanuit Riso Gent vzw dienen we dan ook een zéér pro-actieve houding aan te nemen rond het lokaal sociaal beleid. Hierbij willen we goede en stimulerende praktijken ontwikkelen welke inspiratie kunnen opleveren voor diverse probleemoplossers om verder op door te werken.
- Samenwerkingsverbanden zijn nodig en noodzakelijk maar enkel nuttig als ze een aantoonbare meerwaarde bieden voor de betrokken doelgroepen.

2.3. De werkdomeinen

Riso Gent vzw stelt in het meerjarenplan 2003-2008 volgende werkdomeinen centraal. De verdere concretisering van deze werkdomeinen dient gebaseerd te zijn op een permanente analyse van actuele maatschappelijk ontwikkelingen en moet tot stand komen in overleg met de doelgroep.

Concreet willen we in 2003-2008 werken rond volgende domeinen:

- Kwaliteit van de inhoudelijke werking
- Participatie van armen aan het (armoede)beleid.

"Ik kan niet denken voor anderen, ook niet zonder anderen, evenmin kunnen anderen voor mij denken"

(Freire)

- Bewonersondersteuning.
- Wonen.
- Arbeid.
- Intercultureel samenleven.

Hierna volgt een overzicht van de strategische en operationele doelstellingen, met bijhorende indicatoren.

WERKDOMEIN 0		KWALITEIT VAN DE INHOUDELIJKE WERKING
SD	010	De kwaliteit van de participatie van kwetsbare groepen aan projecten en activiteiten van Riso Gent vzw verhoogt: armen, laaggeschoolden, etnich-culturele minderheden, ...
	Beoogd effect	<p>Kwetsbare groepen sturen de werking aan.</p> <p>Kwetsbare groepen zijn zichtbaar aanwezig.</p> <p>Oplossingen op maat van deze groepen worden voorgesteld.</p>
	Effect-indicatoren	<p>Jaarplannen worden in overleg opgemaakt en evaluaties worden samen bekeken.</p>
OD	011	Kwetsbare groepen worden bereikt.
	Indicatoren	<p>Registratie per project en activiteit.</p> <p>Verslaggeving.</p> <p>In de planningsfiche van de projecten en activiteiten worden de kwetsbare groepen benoemd, alsook de inspanningen en de wijze waarop men hen wil bereiken.</p>

OD	012	Kwetsbare groepen staan sterker en verstevigen hun positie.
	Indicatoren	Woordvoerderschap. Teksten worden samen opgemaakt. Groepsgerichte vorming. Participeren aan vormingscursussen, culturele activiteiten, opleidingsinitiatieven, werk, ... In de planningsfiche van de projecten en activiteiten wordt de werkwijze benoemd om hieraan te werken.
OD	013	Kwetsbare groepen beoordelen de werkwijze en de resultaten van de projecten en activiteiten, alsook de mate waarmee Riso Gent vzw er rekening houdt.
	Indicatoren	Verslaggeving. Planning en evaluatie. In de planningsfiche van de projecten en activiteiten wordt de werkwijze benoemd om hieraan te werken.
SD	020	Bevorderen van samenwerkingsverbanden
	Beoogd effect	Afstemming van de werking tussen organisaties. Effectiever bereik van de doelgroep. Efficiëntere inzet van de middelen. Bekendheid van en vertrouwen in Riso Gent vzw.

Effect- indicatoren		<p>Jaarplannen worden in overleg opgemaakt en evaluaties worden samen bekeken.</p> <p>Wederzijdse toeleiding van bereikte doelgroepen.</p> <p>Samen in kaart brengen van moeilijk bereikbare groepen.</p> <p>Organisaties doen een beroep op Riso Gent vzw.</p>
OD	021	Projecten en activiteiten worden in samenwerking gerealiseerd of leiden tot samenwerking met één of meerdere organisaties of diensten.
	Indicatoren	<p>Het jaarlijks overzicht van de samenwerkingspartners.</p> <p>Verslaggeving en/of schriftelijke samenwerkingsovereenkomst.</p> <p>Uitnodigingen, brochures, publicaties, ...</p> <p>In de planningsfiche van de projecten en activiteiten worden de samenwerkingsverbanden benoemd (wie / rol & taak).</p>
OD	022	De waaier aan medestanders die de projecten en activiteiten van Riso Gent vzw dragen, verruimt (welzijn, stakeholders, middenstand, ...).
	Indicatoren	<p>Het jaarlijks overzicht van de medestanders.</p> <p>Voorstellingsfolders.</p> <p>Artikels in tijdschriften en kranten.</p> <p>Geven van lezingen en uiteenzettingen op studiedagen, vormingssessies, ...</p> <p>Deelname vanuit Riso Gent vzw aan activiteiten van deze medestanders (infostandjes, ...).</p>

WERKDOMEIN 1		PARTICIPATIE VAN ARMEN AAN HET (ARMOEDE)BELEID	
SD	110		Optimaliseren van de participatie van groepen armen in de maatschappij
	Beoogd effect		<p>Rechtstreekse dialoog tussen het beleid / beleidsinstanties en diverse groepen armen.</p> <p>Verhoogde samenwerking tussen enerzijds diverse groepen armen onderling, en anderzijds groepen armen en actoren in het Gentse middenveld.</p> <p>Het model van een armenvereniging wordt beter bekend binnen het maatschappelijk middenveld.</p>
	Effect-indicatoren		<p>Het aantal initiatieven in Gent genomen door groepen armen is verhoogd.</p> <p>Het aantal contactmomenten tussen groepen armen en zowel beleid als andere actoren is verhoogd.</p> <p>De samenwerking tussen de diverse groepen van armen in Gent is verhoogd.</p>
OD	111		Organiseren van overleg tussen de Gentse Verenigingen waar armen het woord nemen in functie van belangenbehartiging
	Indicatoren		<p>Riso Gent vzw ondersteunt in de periode 2003-2005 de (nog op te richten) "Gentse Overleg Tafel" (van Gentse verenigingen waar armen het woord nemen).</p> <p>Er is tegen midden 2003 een schriftelijke afspraak rond de werking van de Gentse Overleg Tafel en er wordt een dossier ingediend als samenwerkingsverband binnen het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen..</p>

Er vinden vanaf 01/09/2003 en tot 31/12/2005 jaarlijks minimaal 4 bijeenkomsten plaats van het netwerk, gestaafd via verslag.

OD	112		Het samen uitbouwen en ondersteunen van de (bestaande) verenigingen in Gent die aan de 6 criteria van het armoededecreet beantwoorden
Indicatoren			<p>Riso Gent vzw wordt tegen eind 2003 erkend als begeleidingsorganisatie binnen het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.</p> <p>Voor die Gentse verenigingen die dat wensen, bestaat er een concreet ondersteuningsplan tegen eind 2003.</p> <p>De ondersteuningsplannen zijn gerealiseerd en worden jaarlijks geëvalueerd.</p>
SD	120		Optimaliseren van de participatiemogelijkheden van arme(n) aan de maatschappij
Beoogde effecten			<p>Reële betrokkenheid van de arme(n) op het beleid van het Riso en andere organisaties.</p> <p>De evidenties die maatschappelijk gezien nog te veel bestaan m.b.t. deze doelgroep worden systematisch doorprikt.</p> <p>De armen worden in hun capaciteiten en talenten enerzijds en noodzakelijke kennis en vaardigheden anderzijds versterkt opdat zij als individu sterker komen te staan in onze samenleving.</p>
Effect-indicatoren			<p>Maatschappelijke actoren in het Gentse middenveld zijn zich bewust van hun taak en rol m.b.t. armoedebestrijding.</p> <p>Armen worden als individu versterkt.</p>

OD	121	Het verhogen van het aantal werkingsmodellen om samen met armen concrete oplossingen uit te werken
	Indicatoren	<p>In de periode 2003-2008 realiseert Riso Gent vzw minimaal 2 opbouwwerkprojecten waarvan de inhoud wordt aangedragen vanuit en de deelnemers worden toegeleid door de Gentse verenigingen en/of andere groepen armen in Gent.</p> <p>Tegen eind 2005 worden de ervaringen / werkmodellen gebundeld in een methodiekrapport.</p>
OD	122	In samenwerking met het Centrum Basiseducatie Leerpunt Gent vzw, de armen zélf en andere actoren wordt een ondersteunende aanpak ontwikkeld en gerealiseerd die nauw aansluit bij de beschikbare ervaringskennis van armen en erop gericht is deze te kunnen valideren opdat deze armen hun eigen weg beter kunnen bepalen in onze samenleving.
	Indicatoren	<p>In de periode 2003-2004 wordt deze ondersteunende aanpak vanuit minstens één concrete praktijksituatie vorm gegeven.</p> <p>Eind 2004 wordt deze aanpak beschreven en voorgesteld op een studiedag, mede opgezet vanuit de armen zélf.</p> <p>In de periode 2005-2006 wordt deze aanpak (verder ontwikkeld en) toegepast in minimaal twee organisaties die met armen werken.</p>

WERKDOMEIN 2		BEWONERSONDERSTEUNING
SD	210	De bewoners van de 19de-eeuwse gordelwijken worden betrokken op de gebiedsgerichte werking van de stad Gent.
	Beoogd effect	<p>Verhogen van de impact van de bewoners van de 19de-eeuwse gordel op de besluitvorming van de lokale overheid, sociale bouwmaatschappijen, diverse projectontwikkelaars, ...</p> <p>Verhogen van de betrokkenheid / participatie van kwetsbare groepen, vooral van kansarmen en allochtonen.</p>
	Effect-indicatoren	<p>In de besluitvorming (= beslissing college of gemeenteraad, raad van bestuur, persmededeling, ...) wordt melding gemaakt van het standpunt van de bewoners en van de wijze waarop hier al dan niet rekening mee gehouden wordt.</p> <p>Er wordt een afsprakennota opgemaakt met organisaties die werken met kwetsbare groepen waarin de participatie van de groepen die zij bereiken gegarandeerd wordt.</p>
OD	211	Het verder verfijnen en toepassen van methodes in functie van de participatie van (niet-) georganiseerde bewoners van de wijken van de 19de-eeuwse gordel aan de opmaak van wijkontwikkelingsplannen
	Indicatoren	<p>In de periode 2003-2008 ondersteunt Riso Gent vzw -op voorwaarde van voldoende subsidiëring door de lokale overheid- op vraag van bewonerswerkingen, lokale organisaties, het stedelijk beleid, ... de bewonersinbreng in minimaal 2 grote(re) stadsvernieuwingsprojecten.</p> <p>In deze ondersteuning realiseert Riso Gent vzw -eveneens op voorwaarde van voldoende subsidiëring door de lokale overheid- op vraag van bewonerswerkingen, lokale organisaties, het stedelijk beleid, ... minimaal 2 wijkontwikkelingsmethodieken(Planning For Real, Doelgerichte Interventieplanning, LEefbaarheidsanalyse Nieuwe Stijl, de Stap-wijkmethode, ...).</p>

WERKDOMEIN 3		WONEN
SD	310	Het verbeteren van leef- en woonsituaties in sociale hoogbouwcomplexen, samen met en ten behoeve van de bewoners ervan.
	Beoogd effect	Een verhoogde leefbaarheid van bepaalde welomschreven sociale woningcomplexen, waarbij het begrip 'leefbaarheid' mede door de bewoners wordt omschreven. Een verhoogde woontevredenheid van de bewoners van welbepaalde sociale woonwijken.
	Effect-indicatoren	Een waarneembare afname van de opmerkingen en klachten van bewoners betreffende hun wooncomplex en de directe woonomgeving. Een verhoogde organisatiegraad van de sociale huurders te meten aan minimaal zesmaandelijke initiatieven die een positieve weerslag hebben op de volledige bewonerspopulatie. (open buurt bijeenkomsten, algemene bewonersvergaderingen, socio-culturele activiteiten, enz..)
OD	311	Het collectief organiseren van sociale huurders om ongewenste situaties in hun buurt te definiëren en daarna mee helpen op te lossen.
	Indicatoren	In de periode 2003-2005 realiseert Riso Gent vzw -op voorwaarde van voldoende subsidiëring door de lokale overheid- op vraag van bewonerswerkingen, lokale organisaties, het stedelijk beleid, ...- minimaal twee projectwerkingen "Leven en wonen in ...". Deze projecten zijn gelimiteerd in tijd en plaats (complex of site van sociale woningen). In elke projectwerking wordt een bewonerswerking van minimaal 15 vaste leden opgericht. Deze komen 8 maal per jaar samen. Er wordt een jaarlijks voortgangrapport opgemaakt.

SD	320	Het versterken van zwakke categorieën sociale huurders en huurders op de private huurmarkt.
	Beoogde effecten	Een verminderde kwetsbaarheid van deze groepen in hun woonsituatie (= leveren van een bijdrage aan de realisatie van het recht op wonen van deze groepen). Het verbeteren van het lokaal woonbeleid ten behoeve van deze kwetsbare groepen.
	Effect-indicatoren	Sociale huurders en huurders van de secundaire private huurmarkt worden als gesprekspartners erkend door de belangrijkste probleemoplossers (lokale overheid, de sociale bouwmaatschappijen, C.A.W.'s, ...). Concrete knelpunten waarmee sociale huurders en huurders van de secundaire private huurmarkt geconfronteerd worden, worden aangekaart bij de verschillende oplossingsactoren.
OD	321	Het ondersteunen van kwetsbare groepen huurders in hun huisvestingssituatie
	Indicatoren	Probleemsituaties worden stelselmatig doorgegeven aan de stedelijke Woonwinkelaars, de centrale Dienst Huisvesting en / of de O-VI. Huurdersbond. Kwetsbare groepen worden actief toegeleid naar ondersteuningsorganisaties: Huurdersbond, CAW's, OCMW. Bewoners krijgen vorming en ondersteuning . Hierdoor krijgen zij inzicht in hun rechten en plichten en kunnen zij deze -daar waar nodig- afdwingen bij de verhuurder. Jaarlijks kiezen de bewoners een thema om op door te werken. De afrekeningen van de huurlasten in enkele sociale woningcomplexen worden jaarlijks gecontroleerd door een bewonersgroep, met ondersteuning door de O-VI. Huurdersbond. De resultaten worden gecommuniceerd naar de medebewoners en in de lokale media.

OD	322	Het organiseren van een permanent debat over de kwetsbare positie van deze groepen op de huisvestingsmarkt
	Indicatoren	De dreigende verdringing van de laagste inkomensgroepen en de slechte situatie op de private secundaire huurwoningmarkt wordt permanent geproblematiseerd t.a.v. beleidsverantwoordelijken en diverse huisvestingsactoren. Dit is samenwerking met de groepen zélf en/of de organisaties die met deze groepen werken. Op het einde van elk werkjaar is een concreet activiteitenplan beschikbaar.

WERKDOMEIN 4		ARBEID
SD	410	Het creëren van arbeid via sociaal-economische initiatieven welke vertrekken vanuit de noden en de competenties van buurtbewoners (in achtergestelde wijken)
	<p>Beoogd effect</p> <p>Effect-indicatoren</p>	<p>Er is een grotere bewustwording bij diverse actoren (overheid, lokaal bedrijfsleven, buurtbewoners en organisaties) over de nood aan deze vorm van arbeid in achtergestelde wijken.</p> <p>Overheden maken deze vormen van arbeid met reële inkomensverhoging formeel mogelijk voor mensen met een laag inkomen ongeacht hun statuut.</p> <p>De participatie van kwetsbare groepen op buurtniveau verhoogt.</p> <p>Buurtbewoners die participeren aan deze vorm van arbeid worden van daaruit versterkt op financieel en op persoonlijk vlak.</p> <p>In de periode 2003-2008 organiseert Riso-Gent minstens 3 rondetafels met overheden, lokale actoren en buurtbewoners.</p> <p>Er is in de periode 2003-2008 een uitbreiding in de regelgeving omtrent de mogelijkheden voor mensen met een laag inkomen om in te stappen in dergelijke projecten.</p> <p>Er is een verhoogde deelname van kwetsbare groepen aan het sociaal economisch buurtleven. Dit wordt gemeten door het bevragen van gebruikers en medewerkers over wijkbetrokkenheid bij het einde van het project en door het bijhouden van een klantenbestand.</p>

OD	411	Riso Gent realiseert samen met wijkbewoners meerdere buurtdiensten welke een antwoord zijn op vragen en behoeften van de wijkbewoners en door hen aangestuurd worden
	Indicatoren	<p>Riso Gent vzw realiseert minstens 3 initiatieven in het kader van buurtdiensten.</p> <p>Er is een vertegenwoordiging van betrokken bewoners in de beheersorganen van de genoemde buurtdiensten.</p> <p>Er worden minsten twee-maandelijkse aparte inspraakvergaderingen georganiseerd voor de medewerkers.</p>
OD	412	Riso-Gent creëert zinvolle arbeid voor buurtbewoners in achtergestelde posities via buurtdiensten
	Indicatoren	<p>Minstens 90% van de medewerkers wonen in de wijk en 70% van de medewerkers behaalden geen diploma HSO.</p> <p>Minstens 50% van de medewerkers leven of leefden van een vervangingsinkomen.</p> <p>Elke vorm van arbeid leidt tot een reële inkomensverhoging voor de medewerker.</p> <p>Er wordt een jaarlijks vormingsbudget van 500 € per medewerker voorzien.</p> <p>Medewerkers kunnen mee hun takenpakket vormgeven via afsprakennota's of via begeleidingsgesprekken.</p>
OD	413	Riso werkt aan een structureel kader voor de verzelfstandiging van buurtdiensten
	Indicatoren	<p>Riso Gent neemt deel aan het sectoroverleg arbeid. Daar werken we mee aan erkenning en subsidiëring van projecten die alternatieve vormen van arbeid opzetten.</p> <p>De buurtdiensten verwerven eigen financiële middelen voor hun werking.</p> <p>De buurtdiensten worden ingebed in een aparte juridische structuur met eigen boekhouding, personeelsbeleid, administratie, ...</p>

Er worden afsprakenkaders gemaakt met de diverse partners over hun rol in de buurtdiensten.
De personeelsinzet vanuit Riso Gent vzw wordt binnen een termijn van 5 jaar teruggebracht tot maximaal een halftime per buurtdienst.

SD	420		Het creëren van buurtbeheerinitiatieven als antwoord op concrete problemen welke voortvloeien uit concrete praktijkwerkingen (in achtergestelde wijken)
	Beoogd effect		<p>Er is een grotere bewustwording bij diverse actoren (overheid, lokaal bedrijfsleven, buurtbewoners en organisaties) over de positieve potentie van deze manier van buurtbeheer.</p> <p>De participatie van kwetsbare groepen op buurtniveau verhoogt.</p> <p>Buurtbewoners die participeren aan buurtbeheerinitiatieven worden van daaruit versterkt op financieel en op persoonlijk vlak.</p>
	Effect-indicatoren		<p>In de periode 2003-2008 organiseert Riso-Gent minstens 2 rondetafels met overheden, lokale actoren en buurtbewoners.</p> <p>Er is in de periode 2003-2008 een uitbreiding in de regelgeving omtrent de mogelijkheden voor mensen met een laag inkomen om in te stappen in dergelijke projecten.</p> <p>Er is een verhoogde deelname van kwetsbare groepen aan het sociaal buurtleven. Dit wordt gemeten door het bevragen van gebruikers en medewerkers over wijkbetrokkenheid bij het einde van het project en door het bijhouden van een klantenbestand.</p>
OD	421		Samen met wijkbewoners meerdere buurtbeheerinitiatieven realiseren.
	Indicatoren		Riso Gent vzw realiseert minstens 2 initiatieven in het kader van buurtbeheer in de periode 2003-2005.

OD	422	Riso Gent activeert en ondersteunt de nodige vrijwilligers en creeert -daar waar nodig en/of mogelijk- ook bijkomende tijdelijke tewerkstelling
	Indicatoren	Er is een actieve vrijwilligerskern van bewoners, verantwoordelijk voor het buurtbeheerinitiatief. Buurtbewoners worden versterkt op financieel (inkomensverhoging) en persoonlijk vlak (vorming).

WERKDOMEIN 5		INTERCULTUREEL SAMENLEVEN	
SD	510	Verhogen van de kwaliteit van het intercultureel samenleven op buurtniveau	
	Beoogd effect	<p>De individuele interculturele contacten in de buurt verbeteren.</p> <p>De maatschappelijke participatie van etnisch culturele groepen op buurtniveau stijgt.</p> <p>De tevredenheid over het intercultureel samenleven in de buurt stijgt.</p> <p>Samen met verschillende etnisch-culturele groepen worden oplossingen voor gemeenschappelijke noden op buurtniveau gevonden.</p> <p>De gemeenschappelijkheden, potenties en leermogelijkheden van de buurtbewoners zijn zichtbaar en kunnen meer aangewend worden.</p>	
	Effect-indicatoren	<p>De beoogde effecten worden tweejaarlijks gemeten aan de hand van een tevredenheidsonderzoek omtrent het intercultureel samenleven op buurtniveau (individuele interculturele contacten, maatschappelijke participatie etnisch-culturele minderheden, intercultureel samenleven, oplossingen voor gemeenschappelijke noden, gemeenschappelijkheden, potenties en leermogelijkheden).</p>	

OD	511		Het opstarten, verder uitbouwen en ondersteunen van interculturele samenlevingsprojecten op buurtniveau
	Indicatoren		Riso Gent schrijft in haar meerjarenplan 2003-2008 de realisatie in van twee interculturele samenlevingsprojecten. Deze projecten komen tot stand op aangeven van de doelgroep (via participatiemethodieken, bewonerswerkingen, ...) en worden samen met hen uitgewerkt. Of daar wordt op ingegaan hangt af van de organisatiemogelijkheden.
OD	512		Het verder verfijnen, ontwikkelen en toepassen van methodes ter ondersteuning van de realisatie van interculturele samenlevingsprojecten op buurtniveau
	Indicatoren		Methodes worden ontwikkeld en toegepast om de buurtbewoners te betrekken bij interculturele samenlevingsprojecten. Riso Gent vzw publiceert in 2005 een methodiekrapport en organiseert hierrond één studiedag. Dit methodiekenrapport bundelt de ervaringen met en de zoektocht naar deze methodes.